

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 3. maj 2022
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Anne Sofie Brix
Sagsnr.: 2022-0030-7434
Dok.: 2394546

Besvarelse af spørgsmål nr. 755 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 755 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 4. april 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske Preben Bang Henriksen (V).

Mattias Tesfaye

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 755 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere artiklen ”Gerningsmanden tilstod og fik en fængselsstraf. Michelle og flere hundrede kvinder skal endnu en tur gennem retssystemet for at få erstatning”, Berlingske, den 3. april 2022, og særligt forholde sig til de berørte kvinders manglende mulighed for at benytte adhæsionsprocessen i den pågældende sag om digitale krænkelse, og hvilke konsekvenser dette har både for forurettede og for de generelle lange ventetider ved domstolene?”

Svar:

1. Det er en helt urimelig krænkelse af den seksuelle selvbestemmelsesret, når man uden samtykke får delt sine private og intime billeder på nettet. Det viser en fundamental mangel på omtanke.

Både regeringen og jeg har et stort fokus på digitale overgreb som f.eks. deling af seksuelt og andet krænkende materiale. Derfor er en arbejdsgruppe blevet bedt om bl.a. at undersøge, om de nugældende regler i straffeloven på området for digitale overgreb er tilstrækkelige. Arbejdsgruppen forventes at komme med sine anbefalinger snarest, hvilket jeg ser frem til.

Derudover har regeringen fokus på offerets møde med retssystemet. Det er for de fleste danskere noget, der kun sker én gang i løbet af et liv, hvis nogensinde. Det er vigtigt, at dette møde bliver så vellykket som muligt, så tilliden til retssystemet opretholdes, og så retssystemet ikke kommer til at stå i vejen for, at ofre for kriminalitet kan komme videre i livet.

Samtidig er en effektiv og ikke alt for langvarig straffesagsbehandling et grundlæggende element i et retssamfund, og lange sagsbehandlingstider i straffesager kan have negative konsekvenser for den generelle retsfølelse i samfundet.

2. Det følger af retsplejelovens § 991, stk. 2, at det i straffesager, der behandles under medvirken af domsmænd, påhviler anklagemyndigheden at fremsætte krav om erstatning på vegne af den forurettede for den skade, som den pågældende måtte have lidt ved forbrydelsen, hvis det kan ske uden væsentlig ulempe. Det fremgår desuden af stk. 4, at retten kan nægte et erstatningskravs forfølgning under straffesagen, hvis retten finder, at behandlingen af kravet ikke kan ske uden væsentlig ulempe.

Retsplejerådet anfører i betænkning 1522/2010 om reform af den civile retspleje VI (Behandling af forurettedes civile krav under straffesager (Adhæsiionsprocessen)), pkt. 2.12, at den sparsomme og spredte retspraksis peger i retning af, at behandlingen af et krav anses for at være af væsentlig ulempe for straffesagen og udskydes i medfør af § 991, stk. 4, når behandlingen af kravet vil kræve en ikke ubetydelig særskilt bevisførelse og procedure.

Retsplejelovens § 991, stk. 1 og 4, afspejler således den vanskelige balance mellem hensynet til, at den forurettede kan se straffesagen afsluttet inden rimelig tid og samtidig opnå afklaring om sit erstatningskrav i anledning af krænkelser, og hensynet til en rettidig og effektiv sagsbehandling, hvor behandling af et eller flere erstatningskrav vil være til væsentlig ulempe for straffesagen og dermed betyde, at en afgørelse af straffesagen udskydes.

I de tilfælde, hvor retten afviser at behandle erstatningskravet under straffesagen, har forurettede mulighed for enten at rejse kravet som et civilt søgsmål eller for at søge erstatning hos Erstatningsnævnet.

3. Jeg har stor forståelse for, at det som offer for en forbrydelse kan opleves frustrerende, når retten afviser at behandle et krav om erstatning under straffesagen. Det ligger mig meget på sinde, at ofres møde med retssystemet bliver så vellykket som muligt, og det er min klare forventning, at domstolene i videst muligt omfang også behandler erstatningskrav sammen med straffesagen, når det kan ske uden væsentlig ulempe for straffesagen.

Når det ikke altid er muligt, er jeg glad for, at regeringen sammen med et enigt Folketing tidligere på året med lov nr. 226 af 15. februar 2022 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og lov om pas til danske statsborgere m.v. (Styrket indsats mod seksuelle overgreb mod børn og styrket rådgivning til ofre for seksuelle overgreb) bl.a. indførte mulighed for, at ofre for seksuelle overgreb, herunder blufærdighedskrænkelser, kan få en opfølgende samtale med deres bistandsadvokat i forlængelse af sagens eller retshandlingens afslutning. Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at advokaten under samtalen bl.a. vil kunne forklare forurettede om udfaldet af afgørelsen samt forurettedes muligheder og rettigheder, herunder om eventuelle muligheder for at klage eller søge erstatning ved Erstatningsnævnet.